

ΕΝΟΤΗΤΑ 38

Ο μικρασιατικός πόλεμος (1919-1922)

Η Ελληνική Διοίκηση της Μ. Ασίας

- Η ελληνική διοίκηση εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη παράλληλα με την απόβαση του ελληνικού στρατού.
- Ύπατος αρμοστής ορίστηκε ο Αριστείδης Στεργιάδης, η πολιτική του οποίου προκάλεσε αντιδράσεις μεταξύ των Ελλήνων.
- Οι ελληνικές αρχές επιτέλεσαν σημαντικό έργο στην οικονομία, στην εκπαίδευση, στην υγεία και στην επανεγκατάσταση των προσφύγων.

Οι επιχειρήσεις του ελληνικού στρατού έως το καλοκαίρι του 1920.

- Ο ελληνικός στρατός κατέλαβε τα εδάφη για τα οποία είχε εντολή.
- Ο Βενιζέλος πήρε από το συνέδριο του Παρισιού άδεια επέκτασης της ελληνικής ζώνης κατοχής και έτσι ο ελληνικός στρατός κατέλαβε την Α. Θράκη και προέλασε σε βάθος 100-150 χλμ. στη Μικρά Ασία.

Η απόρριψη της συνθήκης των Σεβρών από το τουρκικό κίνημα αντίστασης

Ο **Κεμάλ** απέρριψε τη συνθήκη και οι σύμμαχοι άρχισαν να επιφυλάσσονται για την ελληνική παρουσία στη Μ. Ασία.

Οι εκλογές του 1920 και η επάνοδος του Κωνσταντίνου

Το οξυμένο πολιτικό κλίμα:

- Δολοφονική απόπειρα κατά του Βενιζέλου στο Παρίσι.
- Δολοφονία του αντιβενιζελικού Ίωνα Δραγούμη στην Αθήνα.

Οι εκλογές:

- Ο Βενιζέλος προκήρυξε εκλογές αμέσως μετά την επιτυχία των Σεβρών.
- Απέναντι στο Βενιζέλο σχηματίστηκε μια αντιβενιζελική συμμαχία με ηγέτη το Δημήτριο Γούναρη που υποσχόταν τον τερματισμό του πολέμου.
- Ο αιφνίδιος θάνατος του Αλέξανδρου, που εκτελούσε χρέη βασιλιά, έδωσε στις εκλογές **μορφή δημοψηφίσματος** για την επιστροφή ή όχι του Κωνσταντίνου στην Ελλάδα.

- Οι εκλογές έγιναν τελικά το Νοέμβριο του 1920 και ο Βενιζέλος ηττήθηκε.
- Η φιλοβασιλική κυβέρνηση οργάνωσε δημοψήφισμα και ο **Κωνσταντίνος επανήλθε το Δεκ. του 1920.**

Διπλωματικές επιτυχίες του τουρκικού κινήματος αντίστασης

- Οι Δυνάμεις χρησιμοποίησαν ως πρόφαση την επιστροφή του Κωνσταντίνου προκειμένου να αλλάξουν τη στάση τους απέναντι στην Ελλάδα.
- Διπλωματικές κινήσεις του Κεμάλ:
 - συμφωνία συνεργασίας με τη Σοβιετική Ένωση (Μάρτ. 1921),
 - συμφωνίες με Γαλλία (Μάρτ. & Οκτ. 1921) και Ιταλία (Μάρτ. 1921).
- Οι ελληνικές δυνάμεις είχαν πλέον μόνο την αγγλική υποστήριξη αλλά και αυτή σε διπλωματικό επίπεδο.

Οι εξελίξεις έως τον Αύγουστο του 1922

- Η κυβέρνηση και ο Κωνσταντίνος αποφάσισαν να συνεχίσουν τον πόλεμο.
- Επίθεση του ελληνικού στρατού το καλοκαίρι του 1921 μέχρι το Σαγγάριο ισχυρή αντίσταση των Τούρκων -> υποχώρηση στη γραμμή Εσκί Σεχίρ-Κιουτάχεια-Αφιόν Καραχισάρ.
- Ο Κεμάλ, ενισχυμένος πλέον, εμφανιζόταν αδιάλλακτος.
- Στην Αθήνα ενισχύονταν οι αντιπολιτευτικές φωνές και οξυνόταν η οικονομική κρίση.
- Στις 13 Αυγ. 1922 εκδηλώθηκε η τουρκική αντεπίθεση, η ελληνική άμυνα κατέρρευσε και ο μικρασιατικός ελληνισμός πήρε το δρόμο της προσφυγιάς.

Για άλλη μια ματιά στο παρελθόν:

- ✓ Να διαβάσετε το αφήγημα του Ηλία Βενέζη «Το Νούμερο 31328»:

<https://1oholargou.files.wordpress.com/2012/08/13078091-31328.pdf>

- ✓ να δείτε την ταινία του Νίκου Κούνδουρου 1922:

<https://www.youtube.com/watch?v=bzORpLyqdYk>